

17. 2. 1932

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine.

„OBRRTNI VESTNIK“

izhaja tedensko in sicer vsak petek ter stane:

celoletno Din 40—
polletno Din 20—
posamezna številka . . Din 1—

Glasilo obrtništva Dravske banovine.

Uredništvo in upravlništvo: Ljubljana, Borštnikov trg št. 1.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatisni dovoljeni le z navedbo vira.

Štev. pri poštni hranilnici, podružnici v Ljubljani 10.860.

XV. letnik.

V LJUBLJANI, dne 15. januarja 1932.

Štev. 3.

Milan Ramušček, predsednik Saveza hrvatskih obrtnikov v Zagrebu.

Srečno novo leto 1932

Na prošnjo našega uredništva nam je poslal g. Milan Ramušček, predsednik Saveza hrvatskih obrtnikov v Zagrebu, naslednji članek, ki ga je objavil v zagrebškem »Obrtničkem vjesniku«, vendar pa je članek namenjen izrecno nam. G. predsednik Ramušček je velik prijatelj slovenskega obrtništva in že dolgo poznan kot izmed prvih vnetih borcev za obrtniške interese in pravice jugoslovanskega obrtništva. Njegovo sliko smo ponatisnili v prvi letošnji številki Obrtnega vestnika.

Mnogo milijonov ljudi je izreklo to željo ob nastopu novega leta. Med temi milijoni je bilo tudi mnogo tisočev obrtnikov. Koliko je teh zadnjih, ki so te besede izrekli tako iz navade, a koliko jih je, ki so se pri teh besedah zamislili in vprašali: ali bode novo leto srečno? In kako bi postalo srečnejše? Mi obrtniki v Jugoslaviji imamo dosti razlogov, da se pri teh besedah zaustavimo, zamislimo in vprašamo sami sebe: kaj nam je treba storiti, da nam bo bolje? In tu dobimo hitro odgovor v lepih in resničnih narodnih prisojicah: »Pomagaj si sam, in Bog ti bo pomagal« ali »Vsak je sam svoje sreče kovač«.

V prvi vrsti si moramo postaviti vprašanje, ali smo dovolj resno vzeli prisojico »Pomagaj si sam« in ako smo zadostno in na pravi način kovali svojo srečo. Največji del obrtnikov živi v blodnji, če misli, da more danes obrtnik živeti in napredovati, ako vso svojo fizično moč porabi v svoji delavnici. Danes so nastali povsem drugi časi, ko se tudi od obrtnika zahteva, da uredi svoje življenje in delo tako, kakor to danes zahteva duh časa. Obrtnik mora tudi danes svoje fizične sile porabljaliti v delavnici, ali kdor se zanaša samo na svojo fizično silo, ta bo v življenju slabo izhajal, a kar je najvažnejše, obrtniški stan ne bo mogel zadostiti onemu pozivu, kateri se nanj stavlja kot na važen faktor v našem narodnem gospodarstvu.

V naši državi, ki je pretežno agrarna ter izvaža poljedelske, živinorejske in lesne proizvode, je treba, da se obrtništvo dvigne in razvije v taki meri, da prepreči uvoz tujega blaga in pokrije vsaj tri četrtine naše domače potrebe. Da je to mogoče izvesti, moramo sami delati na tem, a naše obrtne ustanove nas morajo pri tem podpirati.

Naše delavnice moramo urediti tako, da bodo ustrezale napredku tehnike in duhu časa, svoje strokovno znanje moramo izpopolniti in prilagoditi zahtevam in potrebam konsumentov ter času, v katerem živimo. A naši izdelki morajo biti po kvaliteti in ceni enaki onim, ki jih uvažamo iz inozemstva.

Temu velikemu pozivu ne moremo zadostiti, če bomo od jutra do pozne noči delali s sredstvi in znanjem, katerih so se posluževali tudi naši predniki. In če hočemo mi z obrtniško solidnimi in ceneni izdelki zadovoljiti konsumente, ne bo potrebe po izgraditvi velike industrije.

Razen te velike dolžnosti v našem narodnem gospodarstvu se zahteva od nas tudi izvrševanje meščanskih dolžnosti. Vemo, da so obrtniki zastopani

po vseh mogočih društvi ter da imajo v mnogih tudi vodilno besedo, vendar se moramo vprašati, ali so obrtniki zadosti zastopani v onih ustanovah, v katerih se kroji usoda naših indirektnih interesov, ki so čisto tako velike važnosti, da odločujejo o našem: biti ali ne biti. Kaj nam koristi trud po naših delavnicah, če nihče ne zastopa naših interesov v občinskih in mestnih zastopstvih, v odborih za odmero davkov, v šolskih odborih, v banskih svetih, v parlamentu in v vseh ustanovah, v katerih se brez nas rešujejo vprašanja, ki se tičejo izključno nas, našega obstoja in napredka, v katerih se odločuje o davkih, dokladah, trošarinah in carinah, s katerimi se naš obrtni stan obremenjuje.

Ako se nekoliko globokeje zamislimo, moramo priti do prepričanja, da moremo samo tedaj izboljšati svoj bedni položaj, če bomo prav tako žilavo in vztrajno, kakor v svojih delavnicah, delali tudi na vsakem drugem mestu, kjerkoli se odločuje o naših interesih. V ta namen je potrebno obrtniku ne le strokovno znanje, temveč tudi neke stalne mere splošne izobrazbe. Kako hočemo doseči dobro strokovno izobrazbo in kako hočemo priti do tega, da uredimo svoje delavnice tehnično sodobno, da s svojimi izdelki izpodrinemo inozemske? Kako hočemo priti do one splošne izobrazbe, ki nam je potrebna v obrambo in proslah naših interesov na vsakem mestu izven naših delavnic? Veliko vprašanje, ali tudi na to je lahek odgovor, in sicer kratak: »Pomagaj si sam, pa ti Bog pomagal«.

Da, bratje, mi se moramo odločno postaviti na svoje noge in ne pričakovati pomoči od drugod. Nikogar ne bomo našli, ki bi hotel pomagati zdravemu človeku z vsemi pogoji za življenje. Prej bomo našli ljudi, ki bodo znali tega človeka izrabiti v svojo korist. In tako se godi baš z nami obrtniki. Za vse posle izven delavnice, ki so tako važni za naš razvoj, se sploh ne brigamo in jih prepuščamo drugim, ki izrabljajo našo brezbriznost v svojo korist. Tako je bilo vsaj doslej. Rešili so nam, da nimamo zakonske možnosti ščititi in uspešno zastopati svoje interese, vezani da smo na tega ali onega, v naših gospodarskih ustanovah nimajo razumevanja za naše potrebe, zapostavljajo nas, omalovažujejo itd.

Pa skoraj je bilo tako, in vse to po naši krivdi, ker nismo znali niti one male zakonite možnosti izrabiti v svojo korist, temveč smo brezbrizno prepustili drugim krojiti našo usodo.

Sedaj prihaja čas, ko se lahko iznebimo vseh onih bremen, zaprek, ozirov in motenj in da se emancipiramo od vseh onih, ki stoje na poti našemu razvoju.

Od onega velikega števila obrtnikov se je našla peščica ljudi, ki so dvigali stanovsko zavest ter požrtvovalno in vztrajno delovali v svojih organizacijah, da smo dobili zakon, ki ne daje le možnosti, temveč tako rekoč silo obrtnika, da se postavi na lastne noge ter prevzame svojo usodo v lastne roke. Novi obrtni zakon nam daje možnosti, da v prisilnih organizacijah zberemo vse naše številne sile, da to veliko silo spravimo z mrtve točke, da

s to silo začnemo dobro premišljeno in koristno delo, ki bo služilo našim interesom. Imamo možnosti, da pazimo, kakšen naraščaj bo prihajal v naše vrste, da nadzorujemo vzgojo tega naraščaja in naših pomočnikov, da preprečimo raznim nevalificiranim šušmarjem vstop v naše vrste, ki nam kvarijo ugled in delajo škodo.

Dobivamo možnost, da sami brez vsakega protektorata in brez mnogih ozirov gospodarimo z vsemi najvažnejšimi gospodarskimi ustanovami (zbornice), s pomočjo katerih moremo dvigati strokovno kvalifikacijo, splošno izobrazbo obrtnika in z razumevanjem njegova prizadevanja, da postane sposoben in da more s svojimi izdelki uspešno tekmovali s tujimi produkti. Pomagati jim moramo, da bodo vsak čas in na vsakem mestu, kjer gre za interese obrtnika, dobro zastopani. Brigati se moramo, da v slučajih boleznih, starosti in bede niso prisiljeni prijeti za beraško palico. Vse to in še mnogo lahko danes storimo, ker imamo za to zakonske možnosti, po no-

Šušmarji

Splošna gospodarska kriza je prisilila vse stanovse do skrajne pazljivosti in štedljivosti. Štedljivost je pa prignala mnogo ljudi, tudi obrtnike do tega, da dajejo v delo ali popravilo obrtna dela neobrnikom ali takim, ki nimajo naznanjene obrti, vse to pa seveda v veliko škodo obrtnikom, ki ne morejo reducirati svojih izdatkov tako, kot so se reducirali dohodki. Vprašanje pa je, kje je krivda in kako to preprečiti. Navada je, da se za take stvari kliče zakon na pomoč, kakor da je s tem že vse narejeno. Še malo se pa ne čutimo sami krive, ako damo takoj nato svoje stanovanje prebeliti sosedovemu sinu, ki se je učil soboslikarstva, češ bo cenejši kot pa mojster. Po deželi imamo posebno veliko samoukov, ki pa prav gotovo niso za obrtnike tako škodljivi kot so pa različni brezposelni profesionalisti, ki morajo navadno skrbeti za svoje. In kaj z njimi. Zakon prav gotovo ne bo zalegel, ker živeti morajo, vendar je lepše, da si košček kruha zaslužijo, ker bi ga sicer morali vzeti. Ali pa nismo tudi obrtniki malo krivi, da je tako velik kader profesionalistov brezposeln. Če pogledamo po naših delavnicah, bomo opazili takoj samo zelo mlade obraze, malokdaj kakega starejšega. Če se podrobno zanimamo bomo zvedeli, da so to sami vajenci, le v sezoni se vzame kakšnega pomočnika. To pa ne samo sedaj, za časa krize, ampak bilo je tako vedno. Imamo sicer neke predpise o številu vajencev, ne pomaga pa nič, dokler si mojstri nismo svesti tudi moralne odgovornosti za one, ki pridejo v našo delavnico, da se kaj naučijo, ne pa da mojstra živijo.

Imamo pa tudi veliko obrtnikov in malih podjetij, ki si dajo popravljati svoje izrabljene stroje ali menjati njih dele od raznih profesionalistov, ki so stalno nameščeni po javnih ali privatnih podjetjih. Znan mi je primer, ko si je ugleden obrtnik, ki se tudi javno udejstvuje in ne živi v slabih razmerah, dal obrtni obleko po pomočniku, zaposlenem pri mojstru,

vem obrtnem zakonu. In sedaj je vse odvisno od nas samih. Treba nam je v prvi vrsti zaupanja v samega sebe, v svoje sposobnosti, moči in važnost našega stanu. Ne smemo samega sebe podcenjevati. Mi najbolje sami vemo, kaj nas teži, ne naslanjamo se na nikogar, da nam pomaga, ker mi moramo sebi sami pomagati. Potrebno nam je nekoliko več medsebojnega zaupanja, požrtvovalnega in vztrajnega dela in po nekoliko letih bomo z zadovoljstvom videli, kako se naše prilike izboljšavajo in uvideli bomo tudi, da nam bo zaupanje v samega sebe dalo moči in ustvarilo razumevanja, s katerimi bomo mogli našemu stanu ustvarjati boljšo bodočnost in blagostanje.

Ni verjetno, da bi našli v naši državi obrtnika, a gotovo ne onega, ki se šteje za najnaprednejšega, ki po pravilnem informiranju ne bi mogel razumeti resnosti položaja, ki nastaja z dnem uveljavljanja novega obrtnega zakona in ki ne bi hotel vzeti usode svojega stanu v lastne roke, temveč bi še naprej hotel živeti pod varuštvom. Pač pa je verjetno, da je dosti ljudi, ki žele to varuštvo tudi nadalje izvrševati nad obrtniškim stanom. Obrtnikom je prišel čas, da se postavijo sami na svoje noge in da tem varuhtom povedo: mi smo polnoletni, v naše posle se ne mešajte!

ki je obleko delal. Delo se je izvršilo na domu delodajalca ob večernih urah. Vse to pa prav gotovo samo zato, da manj stane. Ne zavedamo se pa, da prav s tem povečujemo sami krizo med obrtništvo.

Zgoraj navedeno je le majhen drobec, ki kaže krivdo nas samih, kar se pa zelo rado pozabi, kadar govorimo ali pišemo o šušmarstvu. Treba nam je več stanovske zavednosti vseh panog obrtništva, spoštovanje vseh predpisov in čut odgovornosti za prihodnjo obrtno generacijo.

Zahvala

Podpisana Marija Zgonc izrekam Obrtniški Samopomoči Zveze Obrtnih zadrug v Ljubljani najtoplejšo zahvalo za prejeto posmrtnino, ki sem jo dobila po pok. soprogu Andreju, ter Samopomoči vsem slojem toplo priporočam.

Marija Zgonc, gostilna Cerknica 161.

Vabilo

Na redni letni občni zbor Obrtnega društva v Trbovljah, ki se vrši v nedeljo dne 24. januarja t. l. ob petnajsti uri (3. uri) v gostilni ge. Anc Forte, Trbovlje-Vode, vabi se tem potom vse obrtnike iz Trbovelj, da se tega občnega zbora sigurno udeležijo.

Zadruga krojačev in krojačic na Jesenicah

sporoča tem potom, da se vrši dne 17. januarja 1932 ob 9. uri dopoldne vajenska preizkušnja v salonu restavracije KAZINO na Jesenicah. Istotam se vrši isti dan ob pol 3. popoldne seja zadrugnega odbora. Vse prijave za preizkušnjo je poslati zadrugnemu načelniku na Jesenicah ali pa najbližjemu zaupniku.

Obrtništvo iz sreza Dravograda in okolice se je izjavilo ponovno za ločene zbornice

V nedeljo popoldan se je vršil občni zbor obrtništva iz sreza Dravograda pod vodstvom načelnika g. Pondelja. Za zborovanje je vladalo veliko zanimanje, ter so se napolnili vsi prostori v gostilni g. Pšeničnika. G. načelnik Pondelj je otvoril okrog 15. ure zborovanje ter uvodoma toplo pozdravil vse navzoče, posebno pa zastopnike in sicer: g. srezkega podnačelnika iz Dravograda, dalje obrtnega nadzornika g. Založnika iz Maribora, g. dr. Pretnarja iz Ljubljane, kot zastopnika zbornice za TOI, g. Vahtarja in g. Virjenta kot zastopnika Zveze Obrtnih zadrug iz Maribora, g. Pičmana iz Ljubljane in druge zastopnike obrtništva iz bližnjih srezov, Slovenjgradca itd.

G. načelnik je v kratkem in jedrnatem govoru orisal težki položaj obrtništva, v katerem se nahaja osobito na deželi in poudarja, da je treba vse splošne obrtniške zavesti in samoodločevanja v obrtniških organizacijah.

Sledile so nato točke dnevnega reda, tajniško in blagajniško poročilo; obširna je bila tudi debata glede obrtniškega zavarovanja in reorganizacije glasom novega Obrtnega zakona. Veliko zanimanje je vladalo za glavno točko dnevnega reda: za sistem zbornic, za katere je kot prvi govornik obrtni nadzornik g. Založnik obširno poročal in pojasnjeval dobre strani skupnih zbornic.

G. Kac, predsednik Obrtnega društva iz Dravograda, je s svojim odločnim stališčem v širši debati dokazal, da obrtništvo lahko pričakuje uspehov te v ločenih zbornicah.

Isto stališče je zavzel tudi načelnik g. Pondelj.

Albin Kunstler:

Zakaj je v kolarski stroki pomanjkanje dela

V sedanjem težkem času je po pomanjkanju dela največ prizadeta obrt, ki se peča z izdelovanjem vozil. K tej stroki spadajo kolarski, kovaški, sedlarski in ličarski obrtniki. Glavni vzrok, da so te obrti pri nas brez dela, je nadomeščanje doma izdelanih vozil z uvozom inozemskih avtomobilov. Dokler se je rabilo doma izdelano rentabilno vozilo z vprego, je bila vsa potreba vozov izdelana v deželi z domačimi delavci in domačim materijalom. Zaslužek je bil skromen, vendar pa stalen, tako, da se je obrtnik veselil dela in življenja.

Nato je prišel čas, ko so se po službi velike propagande in reklame avtomobilske industrije in avtomobilskih trgovcev ter po vsiljivem osebnem ponujanju pričeli uvažati tuji izdelki v državo, zaradi česar se je izpodrinilo rentabilno vprego vozilo in vzela tudi možnost izdelave motornih vozil po domačih podjetnikih. Z uvozom v tujini izdelanih avtomobilov, osebnih in tovornih, ni potrebe po domačem izdelku, zato tudi ni možnosti

G. dr. Pretnar, zastopnik zbornice za TOI, je v obširnem govoru dokazoval prednost skupnih zbornic in spodbijal dobro strani ločenih. G. Pičman pa mu je dokazal, da ta dobrota skupnih zbornic ne obstoja v takih mejah, pač pa, da bo za obrtništvo imelo koristi le takrat, ko dobi svoje ločene obrtne zbornice.

Nadalje sta pledirala za skupne zbornice zastopnika Zveze Obrtnih zadrug iz Maribora gg. Vahtar in Virjent, in sicer brez uspeha.

Kratke govore sta podala še g. Kac in g. Pondelj. Obrtništvo samo pa se je ves čas izražalo le za ločene zbornice.

Nato se je vršilo glasovanje ter se je obrtništvo z aplavzom izreklo enodušno za ločene zbornice. Najprej se je vršilo vzklicno, potem pa še posredno glasovanje, ter se obakrat glasilo soglasno. Pri točki »Raznoterosti« se je izglasoval tudi soglasno sklep Zveze Obrtnih zadrug v Ljubljani, ki je bil priobčen v Vestniku 8. I. 1932 na 3. strani »Iz organizacije« in sicer točke 1, 2, 3, 4 in 7, kjer se želi izmenjava v Zbornici za TOI kakor tudi tajen plebiscit o sistemu zbornic itd.

V tem se vidi, treba je le enega zastopnika in propagatorja ločenih zbornic, da obrtništvo na kratko obrazloži to ali drugo stran, in takoj zna obrtništvo dobro soditi. Razumljivo pa je, da kamor dospe zastopniki in propagatorji skupnih zbornic, in to mnogo krat v večjem številu, tam znajo neizogibno obrtništvo tako informirati, da v resnici ne ve, kaj mu je koristno.

izobraziti domačega obrtnika in delavca v tej panogi tako popolno, da bi bilo mogoče konkurirati inozemskim proizvodom s kvaliteto. Temu stanju je kriva pomanjkljiva zaščita voznih obrtnikov pred tujimi produkti, karšne bi lahko sami producirali, če bi imeli priliko napredovati z razvojem v stroki. Kolarski obrtniki in njih delavski kader so dosegli z ozirom na slabe poslovne čase s samoukom in nadarjenostjo čudovito velik napredek in ker po naravi nimajo velikih življenjskih zahtev, so cene doma izdelanih vozov in karosej mnogo nižje kakor pa uvožene. Ako bi imeli naši kolari še malo več strokovne naobrazbe, nam pa gotovo ne more konkurirati tuji fabrikat niti s kvaliteto.

Borba za vsakdanje življenje in gmotni položaj nas razdvaja, vendar naj se ta boj v teh težkih časih vrši med nami domačini in naj se ne kliče v konkurenco še inozemskih podjetij, katera nam za vedno odtegujejo denar od našega narodnega premoženja. Kdor živi od domače zemlje in roja

kov, mora imeti toliko domoljubja, da da pri nabavi prednost domačemu blagu in odklanja tuje uvoženo, pa če tudi boljše blago. Ker nam na domoljubnost kunccev ni mnogo računati, mora oblast zaščititi domače izdelke pred uvozom, da bodo imeli naši vozniki obrtniki in delavci vsaj življenjsko možnost.

Drugi vzrok pomanjkanju dela pri mestnih voznih obrtnikih so delavnice, katere si vzdržujejo mestne in državne uprave. V teh delavnicah se pospravljajo in izdelujejo vozila za mestne in državne potrebe.

Do pomanjkanja dela v vozni stroki doprinaša mnogo tudi prevelik stalež samostojnih obrtnikov, kateri si ne kolegijalno odjedajo delo in nižajo cene izdelkom tako, da je plačan komaj material in delavec. Prevelik stalež samostojnih obrtnikov je nastal zato, ker mojstri izučijo preveč novincev, kateri vsled brezposelnosti ustanavljajo lastne delavnice. Na vsak način je treba to nadprodukcijo strokovnih delavcev omejiti, kar je odvisno od stroškov obrtnikov samih. Za vožno stroko naj se vzame v pouk samo tak naraščaj, kateri ima res veselje do tega

poklica in samo toliko, kolikor pomanjkuje pomočnikov. Z raznimi modernimi naredbami se je preprečila tudi vsaka prava vzgoja vajencev, kakršno potrebuje mlad človek, da postane pošten in odločen mož. To je tudi vzrok, da so današnji vajenci brez pravega strokovnega znanja in po veliki večini potuhnjeni in zahrbtni, ter je težko dobiti takega delavca, ki bi bil hiši in mojstru zanesljiv uslužbenec.

Drobne zanimivosti

Elly Beinhorn poleti na Mount Everest

Iz Kalkute poročajo, da je nemška letalka Elly Beinhorn startala v Kalkuti na polet k vznožju Himalaje. Poskusila se bo dvigniti nad Mount Everest in napraviti nekaj fotografskih posnetkov. Če se ji podvig posreči, bo obiskala pozneje pesnika Rabindranata Tagoreja.

Gostje v pariških nočnih azilih

Lani je prenočevalo v javnih prenočiščih v Parizu 165.000 oseb. Med njimi je bilo 15 umetnikov, 16 učenjakov, 18 učiteljev, 13 glasbenikov in 20 dijakov.

OUZD v decembru 1931

V drugi polovici meseca decembra je začela brezposelnost prav nalahno popuščati. Število zavarovanih delavcev je bilo manjše nego istega datuma lanskega leta:

1. XII. za 11.023 delavcev	
5. » » 12.317 »	
15. » » 12.117 »	
20. » » 11.267 »	
25. » » 11.236 »	
30. » » 10.783 »	

Ali so to samo slučajne vibracije intenzivnosti gospodarske krize, ali pa že oznanjevalci bodočega gospodarskega poleta, se iz statistike OUZD-a ne da ugotoviti.

Zdravstvene razmere so se pri moških neznatno poslabšale (povečanje odstotka bolnikov za +0.14 odst.) in pri ženskah pa precej zboljšale (zmanjšanje odstotka bolnikov za -0.39 odstotka).

IZKAZ

najvažnejših statističnih podatkov za mesec december 1931.

Povprečnina	moških	ženskih	skupaj
članov	51.770 - 10.027	29.881 - 1.648	81.651 - 11.675
bolnikov	1.258 - 157	759 - 165	2.017 - 322
odstotek bolnikov %	2.43 + 0.14	2.54 - 0.39	2.47 - 0.04
povprečna dnevna zavarovana mezda Din	28.40 - 0.86	19.62 - 0.62	25.19 - 1.02
celokupna dnevna zavarovana mezda Din	1.470.343.60 - 337.711.20	586.160.80 - 52.000.-	2.056.504.40 - 389.711.20

Spodnje debelejšše številke pomenijo prirast »+« oziroma padec »-« od lanskega leta.

Mojster Grča

Iz življenja in delovanja slovenskega obrtnika.

Nadaljevanje

Pazil je na vsak migljaj mojstra in pomočnikov ter tudi takoj vse storil, kar mu je bilo naročeno. Zadovoljen je bil tako z njim mojster kot pomočniki ter so mu dajali polagoma tudi v delo vse različne stvari, katere je vedno tudi izvršil v popolno zadovoljnost. Poleg praktičnega pouka v delavnici je pa črpal tudi teoretičnega v obrtno-nadaljevalni šoli vsako nedeljo dopoldne ter se je tako sproti izobraževal obojestransko. Delali so mnogo v delavnici vsakovrstnih mogočih stvari, ali ni bilo niti ene stvari, da bi je Franc pri vsem svojem zanimanju ne opazil. Zanimalo ga je skratka vse, in niti vedel ni, kdaj je postal pomočnik. Mojster mu je čestital k uspešno prestali preizkušnji, pomočniki in vajenci so cenili in odobraval strog natančnost in dovršenost pomočniškega izdelka, ki ga je naredil pred preizkuševalno komisijo v splošno zadovoljnost. Razume se, da mojster tudi ni takoj odpustil pomočnika Franca, kot so ga odslej naprej vsi nazivali, ampak mu je določil plačo in mu po verjal v izvršitev vedno najboljša dela.

Pomočnik Franc pa tudi ni pozabil na svoje domače, katere je odslej več

krat in vselej, kadar mu je bilo mogoče, tudi obiskal in jim nudil materialne podpore v oni meri, kot je bilo največ mogoče. Pozabil pa ni nikdar obiskati v bližnji vasi učitelja Ježa, kateremu je bil iz dna srca hvaležem za to, da je postal mizar.

Mojster je bil zadovoljen s Francem in ga je tudi vedno stavil vajencem za zgled, on sam pa ni imel nikdar miru, temveč je vedno izrabil vsak prosti čas za boljše dovršenje v svoji stroki s tem, da se je učil in risal. V veliki meri pa mu je pomagala pri vztrajnosti dela in učenju tudi redna sokolska telovadba, katere se je redno udeleževal od svojega prihoda v mesto, in katere pozneje tudi kot pomočnik ni opustil. Sam je priznaval, da mu telovadba do bro dene in da je prepričan popolnoma, da bi brez telovadbe ne mogel biti tako vztrajen, najsibo telesno ali duševno.

Pri vsej svoji sreči, ki jo je užival in ob vsem zadovoljstvu se je pa zgodelo nekaj, kar mu je zarezalo rano v dno srca. Drugi pomočniki so videli, da mojster vedno bolj upošteva Franca, kar jim ni bilo po volji. Kakor da bi se zmenili, so mu povsod nasprotovali in mu celo v delavnici pri njegovih delih škodovali s tem, da so mu marsikaj pokvarili ali podtaknili, češ saj to je Franc naredil itd. Franc pa je bil pošten in ni hotel odgovarjati na te šikane in nagajivosti tovarišev

tako, da bi tožil mojstru, temveč je vse mirno prenašal. Ko jim ni bilo mogoče drugače onemogočiti Franca in ga izpodrinuti, se je eden izmed pomočnikov zmislil uporabiti grdo sredstvo, da ga odstrani. Podtaknil mu je denar, nakar je zagnal vik in krik po delavnici, da mu je nekdo ukradel denar z denarnico vred in da ga hoče najti. Vsi pomočniki in vajenci pod mojstrovim nadzorstvom so hiteli odpirati svoje kovčke in omare, da dokažejo svojo nedolžnost. Niso ga našli niti kjer, ko pa je odprl svoj kovček pomočnik Franc, hoteč dokazati svojo nedolžnost, je na svoje začudenje in prestrašenje ugotovil, da mu je nekdo denarnico podtaknil. Vse izgovarjanje pred nesramnim pomočnikom ni nič pomagalo, ker je leta trdovratno vztrajal in trdil, da denarnice ni nikdo drugi vzel kot Franc. Franc pa je za trjeval svojo nedolžnost, a nič ni pomagalo. Zadevo so javili orožništvu, ki je vse preiskalo in osumilo, da je Franc denar ukradel. Pomagalo ni nič, bil je obsojen na malo kazen, ker so vsi pričali proti njemu, samo mojster je bil zanj in zagotavljal in prepričeval sodnika, da to ni res. Upoštevali so na sodišču njegovo krivdo le v toliko, ker še ni bil nikdar kaznovan in so mu zaradi tega odmerili samo denarno kazen. Vse pritožbe njega in mojstra niso več pomagale ter je moral končno vendarle plačati kazen.

Bolalo ga je to zelo, ker se je zavdal, da so mu to podtaknili, hoteč doseči s tem, da ga odstranijo. Premišljal je in se končno odločil, da zapusti delavnico mojstra Uraniča ter gre po svetu v svrhu izpopolnitve v svoji obrti, kot se je to takrat splošno prakticiralo, ker nismo imeli doma onih šol na razpolago kot jih imamo danes. Mojstru je sporočil svoj sklep ter mu rekel, da zaradi primera, ki se mu je zgodil in pri katerem je popolnoma neudeležen, zapušča delavnico ter pojde po svetu, da se nadalje izpopolni v svoji stroki.

Vzel je zopet kot tedaj, ko se je šel učiti, culico pod pazduho in odšel v širni svet, da vidi in dela, kot se dela drugje z namenom, da pozneje, ko se vrne domov, sam začne na svoje obrti in pokaže zmožnosti, ki si jih je pridobil v tem času, kot je bil tedaj običajen. Kajti tedaj je le oni nekaj več ljul, ki je par let preromal in prehodil peš kot rokodelce razne dežele in države, pridobivši si s tem potovanjem potrebne teoretičnega in praktičnega znanja za svoj poklic. Isto se je zgodilo z našim Francem; preromal in prehodil je Avstrijo, Italijo in Nemčijo, ko je sprejel vest od doma, da mora v vojaško službo. Nemudoma se je napotil domov in odrinil v vojake k »Jancem« v Jelovec, kamor je bil potrjen za tri leta.

Konec prihodnjic.

ZANATSKA BANKA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE a. d. podružnica Ljubljana

Dunajska cesta šte. 31 (hiša Zidarjevih dedičev)

Telefon šte. 30-20.

Centrala: BEOGRAD

Daje menične in kredite v tekočem računu obrtnikom, vsem kreditnim zadrugam, ki posojujejo tudi obrtnikom in lombardira državne vrednostne papirje.

Glavna podružnica: ZAGREB

Sprejema hranilne vloge z ali brez odpovedi. Otvorja tekoče in žiro račune. Izdaja kavcije in garancijska pisma.

Podružnica: SARAJEVO

Kupuje in prodaja devize in valute za račun obrtnikov in obrtnih kreditnih zadrug. Izvršuje vse ostale bančne posle.

Payčič Pavel, tesarski mojster.
Moste pri Ljubljani.

Tovariši obrtniki, zdramite se, ura je dvanajsta!

Novi obrtni zakon, ki je zdaj napravljen za vso Jugoslavijo, je, lahko trdim, najmodernejši. Najmodernejši in najboljši je pa zato, ker daje vsakemu stanu svobodne roke tako, da si lahko vsak stan po svoje uredi svoje gospodarsko stanje.

Novi zakon pravi, če se bo večina obrtnikov izrekla za samostojne ločene obrtniške zbornice, se te tudi notrdijo, ako ne ostane pri starih skupnih zbornicah.

Slišim po različnih obrtnih zborovanjih vedno isto pesem: zdaj ni čas za taka vprašanja (ločene zbornice, ki so najbolj važne), ker se moramo boriti s krizo, ki je nastala prav sedaj v gospodarskih krogih. Vsak razsoden obrtnik, če ima le kaj soli v glavi, si bo hitro znal ustvariti svoje pravilno stališče in bo hitro odgovoril, da je prav sedaj potrebno to vprašanje razčistiti, ker nam je novi najmodernejši obrtni zakon odprl vrata na stežaj, da gremo lahko iz starega stanovanja in krize ven v svoj lastni dom, kjer bomo res lahko neovirano delali in reševali naše težnje v korist celokupnega jugoslovenskega obrtništva in v korist celokupne naše lepe Jugoslavije.

Zavedajmo se, obrtniki, ako ne pojdemo iz starega stanovanja hitro ven, da se bodo vrata zopet zaprla in ostali bomo stari kinavci, pa nič drugega. Ne smete misliti, da smo samo tu v Ljubljani za ločene samostojne zbornice; če bi bili samo mi tu v Ljubljani, ne bi novi zakon predvidel teh možnosti, da se obrtništvo osamosvoji. Za ločene samostojne zbornice je vsa Srbija, vsa Hrvatska in prav lahko trdimo tudi nad polovico Slovenije.

Tovariši obrtniki, gotova stvar je, da Hrvatska dobi svojo ločeno obrtniško zbornico, ker tam se je obrtništvo soglasno izreklo za njo, v Srbiji jih pa itak že imajo. Jaz samo vprašam vas, dragi moji obrtniki, ali moramo mi slovenski obrtniki res vedno igrati

obratno politiko, s katero itak nikamor ne pridemo? Ali hočemo biti res samo privesek drugih korporacij? Zakaj vpijete vedno no vseh zborovanjih: Obrtništvo naj ostane skupaj! Zakaj ne poslušate nas, ki vpijemo in prosimo, da bi se res enkrat vse naše jugoslovensko obrtništvo znašlo v eni celoti? Zakaj razdirate jugoslovensko obrtništvo, ko je naša sveta in vzvišena dolžnost, da se že enkrat bratsko objamemo in poljubimo. Kdo je tisti, ki se upa razdirati oziroma ovirati to lepo započeto delo? Ali ne veste, da naše slovensko obrtništvo ostane samo velika ničla brez srbskega in hrvaškega obrtništva, ki se bo moralo naslanjati na one, ki jim je vse drugo prej, kakor pa obrtnik? Ali veste, kaj pomeni celokupno jugoslovensko obrtništvo, ki šteje 200.000 (dvestotisoč) obrtnikov, ali pa naše slovensko obrtništvo, ki ga je komaj 24.000? Ali se sploh zavedate, obrtniki, kako bomo mi slovenski obrtniki samega sebe zavozili v blato in za veliko dobo let?

Dragi tovariši obrtniki, ali ni Vam vsem skupaj prav dobro znano in jasno kot beli dan, da se je med našim obrtništvom razširilo sušmarstvo kakor nikjer drugje, da smo zaradi tega popolnoma nemogoči in

Vprašam Vas, če smo

zakaj ne gremo ven, ko so nam vrata odprta na stežaj, da se združimo z vsem jugoslovenskim obrtništvom, da primemo vsi skupaj za voz in vaje, da rešimo, kar se še rešiti da. Ne dajte se bagati od neobrnitkov, ki nimajo interesa, da bi ščitili obrtnika.

Zakaj ne poslušate svojih lastnih tovarišev, ki z Vami vred prenašajo vse težave in želijo res samo dobro in ne morejo imeti drugega pred seboj kakor samo interese obrtništva. Naš obrtnik je vedno tisti, ki sebe podcenjuje in ta slabost je prav med slovenskim obrtništvom v veliki meri razpasla in prav to je za našega obrtnika najpogubnejša.

Obrtnik, kot dober in zaveden državljan, ki je napravil vse lepote in udobnosti človeku na tem svetu, bi moral stati med prvimi, ne pa med zadnjimi, in tega se pa naš obrtnik po večini ne zaveda, zato pa vsak ž njim dela kar hoče in tako obrtnik masede vedno tisti stvari, ki je zanj slaba.

Res je, da je pri vsaki stvari preden se dosežejo uspehi, treba temeljitega in poštenega boja. Zato moraš ti obrtnik, ki si pošten, biti tudi previden, zadosti vztrajen, energičen in nepopustljiv, kadar gre za zboljšanje tvojega položaja. Vse lepe ugodnosti, ki nam jih vsiljujejo in nudijo neobrnitki, so samo na jeziku, kakor je bilo to tudi doslej. Če bo hotela skupna zbornica kaj napraviti za slovenskega obrtnika, se bo morala obrniti na samostojno obrtniško zbornico v Beogradu ali Zagrebu. Zato bodo pa naši uspehi pri skupni zbornici slabši.

Zagotavljam Vas, da bodo le v skupnem jugoslovenskem obrtništvu uspehi za obrtnika, samo v slovenskem pa prav majhni, in če se bo kaj doseglo za obrtnika, bodo to dosegle prav srbske in hrvaške samostojne obrtniške zbornice, druge pa prav malo.

Kar se tiče finančnega stanja odposno vzdrževanja zbornice skupnih ali pa ločenih, je pa stvar po natančnih podatkih iz Beograda nastopna:

Obrtniška zbornica v Beogradu ima 75.000 članov in potroši na leto približno 450.000 Din na upravnih stroških, plačah osoblju, davku, penzijskem fondu itd.

Skupna zbornica v Ljubljani obseva glasom izkaza 43.877 obratov in potroši na leto za plače pisarniškega osoblja približno 2.000.000 Din — všteto je tudi pokojninsko zavarovanje.

Torej ima naša skupna zbornica skoraj polovico manj članov, a več kot 4krat večjo režijo.

Dragi tovariši obrtniki, ta dejstva primerjajte in sodite!

Če vse zgoraj navedeno dobro in stvarno premisliš, se boš takoj odločil in napravil sklep za samostojno ločeno obrtniško zbornico in se ne smeš dati več pregovoriti ne na obrtniških zborovanjih ne posamezno. Vse tiste obrtnike, ki hodijo okrog Vas in Vam vsiljujejo skupne zbornice, enostavno odklopite in jim pokažite vrata. Odgovorite vsakemu, da je dosedaj obrtnik samo delal v svojih zatohlih delavnicah in plačeval različne takse in pristojbine, sedaj hoče pa tudi sam nastopiti in govoriti ter odločati o obrtniških vprašanjih in obrtniskem denarju, ker sicer ni to v njegovo korist in prospeh. Da se na to more res uveljaviti, je mogoče le potom samostojnih obrtniških zbornic, za katere mora vsak obrtnik dati svoj glas. Kdor pa ni obrtnik, ta bo glasoval za skupno zbornico.

Tovariši obrtniki: po zakonu so ti vrata odprta, da stopiš iz stanovanja, v katerem nimaš ničesar več iskati; stopi na plan in glasuj za ločeno samostojno obrtniško zbornico, v kateri je edina tvoja rešitev.

Ako boš čakal, da se vrata zopet pred teboj zapro, ostaneš zopet zaprt v svojih zatohlih delavnicah, morebiti za veliko dobo let. Vedi, da za ugodnosti obrtništva, katere se nam sedaj nudijo, ne odgovarjaš samo sebi — odgovarjaš tudi svojim potomcem.

Obrtnik, premisli dobro, kaj napraviš, da te ne bodo kleli in glasuj za samostojno ločeno obrtniško zbornico.

Zahvala

Podpisana Mara Ambrožič izrekam tem potom Obrtniški Samopomoči Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani to plo zahvalo za takojšnje izplačilo posmrtnine po pok. Urhu Štefanu, ter blagajnico vsem slojem najtopleje priporočam.

Mara Ambrožič, šivilja
Slov. Javornik 78.

Kaj je novega?

Borze

Ljubljana. Amsterdam 2259.21 — 2266.65, Bruselj 782.33 — 784.69, Curih 1097.25 — 1100.55, London 191.61 — 193.21, New York 5613.72 — 5630.72, Pariz 220.87 — 221.53, Praga 166.89 — 167.39, Trst 284.23 — 286.63.

Zagreb. Amsterdam 2259.21 — 2266.05, Berlin (privatno) 1335 — 1340 (1345 zaklj.) Bruselj 782.33 — 784.69, London 191.61 — 193.21, 5635.72 — 5752.72, New York ček 5613.72

Obrtniški ples, napovedan za 16. januarja letos, se zaradi splošne krize ne bo vršil. Pomanjkanje je veliko tudi med obrtniki, zato naj vsakdo, kdor more, po možnosti skuša s kakšnim darom podpreti »Pomožno akcijo«.

VAŽNA IZJAVA g. PREDSEDNIKA VLADE.

Vsem nam je še dobro v spominu brodska konferenca, na kateri so bili navzoči tudi slovenski delegati — obrtniki. Na tej konferenci je bila napravljena resolucija in predana predsedniku vlade z željo, da se upravičnim točkam resolucije ustreže.

Toliko je smatral g. M. J. Stojanović, predsednik Obrtne zbornice v Beogradu, za potrebno ugotoviti na zadnji plenarni seji Zbornice, da je ravno sedanji predsednik vlade izpolnil tudi ono, kar je že pred leti obljubil, med tem ko so prejšnji ministri in poslanci vse obljubili, a nič naredili.

Zahvala beograjskih obrtnikov. Posebna deputacija beograjske obrtne zbornice je 2. januarja 1932 posetila ministrskega predsednika Živkovića in ministra za trgovino dr. Kumanudija ter jima izročila diplome o izvolitvi za častni predsednika v znak priznanja in zahvale za izdajo novega obrtnega zakona.

Tečaji

in predavanja

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI priredi v Kranju za kranjski, tržiški in škofjeloški okoliš, pa tudi za interese iz drugih okolišev, ki bi se prijavili, 10dnevni tečaj za avtogeno varjenje. Ta tečaj se prične v ponedeljek 18. januarja ob 8. zjutraj ter bo trajal do srede 24. januarja. Poučevalo se bode v tečaju varjenje enostavnejših predmetov, predvsem v železu, jeklu in aluminiju. Pri današnji gospodarski krizi je za kovinarskega obrtnika in pomočnika velike važnosti, da se izvežba v tej stroki. Z varjenjem se dajo izvršiti mnoga pravila železnega orodja, strojnih delov, poljedelskega orodja, avtomobilskih blokov in karterjev, prelomljenih jermenic, osi, železnih konstrukcij itd., ki bi se sicer ne dale izvesti. Spretnemu varilcu se zato odpira novo polje dela in s tem tudi zaslužka. Vsak udeleženec se mora prijaviti najkasneje do 14. januarja neposredno ali potom Skupne obrtne zadruge v Kranju Zavodu PO Zbornice TOI v Ljubljani, da dobi potrebna navodila. Opozarjamo, da mora pripraviti vsak po 4 komade kovnega pločnega železa, širokega 50, dolgega 150 in debelega 2 mm, dalje v dimenzijah 50/60/150/6 mm in 50/60/10/12 mm, 2 komada železnih cevi s premerom 30/50 mm in plinskih cevi v dolžini 50/100 mm, 2 komada kotnega železa 50/50/3 mm v dolžini 150/250. Nad 8 mm debelo železo je treba ob robovih opiliti za 30 do 35°. Pristojbine znašajo za vsakega udeleženca mojstra 100 Din, pomočnika pa 50 Din. V posebnega ozira vrednih primerih se na prošnjo pristojbina v celoti ali vsaj deloma povrne. Prostor, kjer se bo vršil tečaj, bo zavod naznanil naknadno.

Obrtnik z Gorenjskega

Drugje — pri nas!

Delo zaslužnih mož je častno delo! Posebno je vzvišen čut, ako moremo reči: iz svoje sile, iz svojega razuma in lastnega žrtvovanja si nekaj postal. Tako je zapisala nemška krojaška strokovna revija o svojem resnično takem možu Karlu Likmannu, krojaškemu mojstru o priliki čestitanja pri prevzemu predsedstva samostojne obrtne zbornice (Zanatske komore) dne 1. junija 1931.

Veliko in zaslužno je delo tega moža, kar podrobno ugotavljamo iz članka, kateremu je pridelana njegova slika, in kateri je bil njemu na čast za to priliko spisani. Že kot mladenič se je začel zanimati za svojo stroko, kar je pa šele izpopolnil v večji meri potem, ko se je vrnil iz vojaške službe. Začel se je z vso vnemo poleg svojega strokovnega izpopolnjevanja zanimati tudi za snovanje enotnih samostojnih obrtniških organizacij, pa naj si bo prostovoljnih ali prisilnih.

Že prej, ko je bil mož nagrajen z zanj najvišjim odlikovanjem, je postal na željo obrtnikov zastopnik mnogobrojnih obrtnih ustanov, da, še celo član uprave nemških zveznih železnic itd. Pri prevzemu predsedstva v »Handelskammer« — samostojno obrtno zbornico, so mu hvaležni nemški obrtniki iz Weimerja in Thüringena zapisali ob zaključku posvečenega mu članka še sledeče:

»Ponosna je obrt, še prav posebno oblačilna obrt, ker v naši sredi je Karl Likmann, cel in pomenljiv mož. Taka hvala zanj je prevelika, sodelovati, sgraditi mora vsak obrtnik za Karl Likmannov železni cilj, za zboljšanje in ustaljenje razmer obrtnega stanu, za naš boljši razvoj in pot v bodočnost, navzlec sedanjim kritičnim razmeram in vprašanjem.«

To je pot, ki jo ima pred seboj vsak obrtnik, pot, posuta z delom Karla Likmanna za naš vzvišeni obrtni stan preko granic in poljan. Tovariši, Te besede so prišle iz ust mož takih držav, ki nam jih tako radi servirajo za zgled. No, in kako pa se godi našim možem, ki delajo za korist in samoodločevanje istega stanu? Blatijo tih, sramotiti jih hočejo, uničiti hočejo njih delo, izdajalce obrtnega stanu jih imenujejo, nepravilno slikajo nje in njih po zakonu dovoljeno delo. Le naprej, zakaj borbeni smo in bomo ostali, država nas ceni in nam bo tudi dala, kar je našega. Zato povemo na glas, da nas vsi slišite, da imamo na čelu moža, ki je zanesel med nas to veliko idejo osamosvojitve. Tebi pa, naš tovariš, naj velja geslo: »Za naš vzvišeni obrtni stan v državi naši vsi na plan! in zato ni več daleč čas, da bomo kakor prijatelji Lakmanna pisali tudi pri nas.«

Te vrstice sem napisal zato, ker nas tako prepogosto in radi varajo o zbornicah v drugih državah. Vsi vemo, česa je Nemčija zmožna gospodarsko ali kakorkoli, naravnost zadivljeni smo pa lahko, ako zasledujemo splošno krizo v Nemčiji. Vse to, cenjeni tovariši, more prenesti le izobražen in kulturni narod. Nam sicer pravijo, da smo nazadnjaki, ker hočemo svoje zbornice, v katerih hočemo odločati o svojih zadevah le sami. A v tej kulturni in napredni državi pa vidijo v takih samostojnih zbornicah edino prave in odločne zagovornike obrtniške politike. V Nemčiji, kjer je tehnika na višku, ve obrtnik, da mora zase voditi račune sam, mi naj bi bili pa vezani na razne gospode, kateri se zanimajo za nas samo takrat, kakor je n. pr. napisal tovariš iz Rogaške Slatine, pred raznimi volitvami itd. Samo taki in slični primeri so res tudi nepobiten dokaz o potrebi poštenega, koristnega in samozaveznega dela tistih mož, ki so prevzeli težko in neprijetno nalogo boriti se za popolno osamosvojitve obrtnega stanu.

**Obrtniki,
inserirajte v svojem glasilu!**

Iz organizacij

OBCNI ZBOR »OBRTNIŠKEGA DRUŠTVA« V LJUBLJANI

se je vršil v soboto dne 9. januarja 1932 ob veliki udeležbi članstva v restavraciji »Zvezda«. G. Lovro Pičman, poslevodeči podpredsednik je zbor otvoril in vodil ter uvodno pozdravil častnega predsednika g. Josipa Turka, zastopnika oblasti in ostalo članstvo. Po kratkem poročilu o delu v preteklem letu se je spomnil tudi med letom preminulih članov, katerih spomin so navzoči na običajen način počastili.

Iz poročila ostalih funkcionarjev, osobito tajniškega je razvidno, da društvo v preteklem poslovnem letu ni tako delovalo kot bi bilo zaželeno. Pri določitvi članarine se je sklenilo, da ostane ista, t. j. 24 Din letno. Pri naslednjih volitvah, ki so bile jako živahne, je zmagašla lista z g. Josipom Rebekom na čelu, ker ni prišlo do kompromisa in je ostala tako lista s splošno priljubljenimi čevljarjskim mojstrom in uglednim članom g. Ivanom Rozmanom v manjšini. Da pa ne bo do smatrali naši čitatelji in člani, ki niso bili navzoči, o kaki večinski zmagi, sporočamo, da je bilo 64 glasov odanih za g. Rebeka in 48 za g. Rozmana, kar nikakor ni tako velika večina kot pišejo ljubljanski dnevniki.

Po kratkem idejnem govoru novega predsednika in drugih je bil občni zbor zaključen.

Poročilo o občnem zboru obrtnega društva v Brežicah. Dne 6. januarja t. l. se je ob 9. dopoldne vršil 12. redni občni zbor Obrtnega društva v Brežicah. V pozdravnem govoru se je predsednik društva tov. Holy dotaknil par važnih dogodkov v preteklem letu, predvsem novega obrtnega zakona ter ustanovitve podružnice Zanatske banke v Ljubljani. Po izčrpnem tajniškem poročilu tov. Medveščka o delovanju društva v minulem letu je poročal blagajnik tov. Mrkša, da znaša društvena imovina Din 10.500.—. Od te vsote sklene občni zbor 5000 Din vplačati v fond za onemogle člane. Na predlog pregledovalcev računov se izreče blagajniku absolutorij. Po burni in dolgi debati je bil na kompromisni listi izvoljen sledeči odbor: predsednik Holy Josip, brivski mojster, Brežice; podpredsednik Florjančič Franc, mizarski mojster, Sv. Lenart; predsednik društvenega razsodišča Vogrinc Ivan, kovski mojster, Brežice; odborniki: Poljanšek Ignac, pekovski mojster, Blaževič Ivan, mizarski mojster, Zöhrer Josip, krojaški mojster, Klaučar Henrik, kleparski in inštalaterski mojster, Medvešek Martin, steklarski mojster, Potočar Branko, čevljarjski mojster, Gabrič Ivan, zidarski mojster, Vogrinc Karol, tesarski mojster, Sikošek Franc, slikarski mojster, Radanovič Mihael, ključavničarski mojster, vsi Brežice, pregledovalca računov: Mrkša Rado, sedlarski in tapetniški mojster in Predanič Fric, mizarski mojster, oba Brežice. Pri slučajnostih se je razpravljalo o obrtnih nadaljevalnih šolah ter o izobrazbi obrtnega naraščaja po strokovnem učiteljstvu.

Dobave

Direkcija državne železarne Vares sprejema do 27. januarja t. l. ponudbe glede dobave bakrene pločevine.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 28. januarja t. l. ponudbe glede dobave 300 komadov lopat za premog, 100 plošč železne pločevine, 20 plošč klingerita, 100 komadov rudarskih želez.

Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 28. januarja t. l. ponudbe glede dobave izolatorjev in železnih opor za izolatorje, materiala za transformatorske postaje, instrumentov za merjenje itd.

Oddaja čevljev v izdelavo. Dne 30. januarja 1932 se bo vršila pri Upravi III. oddelka Zavoda za izradu vojne odeže v Zagrebu ustmena licitacija glede oddaje 1500 parov gorskih čevljev v izdelavo.

Prodaja lesa se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 28. januarja 1932 pri Direkciji šum križevačke imovne občine v Bjelovaru.

Prodaja lesa se bo vršila dne 18. januarja 1932 pri Direkciji šum brodske imovne občine v Vinkovcih.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 21. januarja t. l. ponudbe glede dobave 2000 m žičnih vrvi.

Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 21. januarja t. l. ponudbe glede dobave 550 kg žice in 3200 metrov jeklenih vrvi.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 21. januarja t. l. ponudbe

glede dobave 1800 kg dinamo-olja; do 28. januarja t. l. pa glede dobave 2 števcev za strujo.

Oddaja zakupa restavracije na postaji Lašva se bo vršila potom licitacije dne 22. januarja t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu.

Oddaja zakupa buffeta na postaji Zlatar Bistrica se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 23. januarja t. l. pri direkciji državnih železnic v Zagrebu. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesantom na vpogled).

Razno

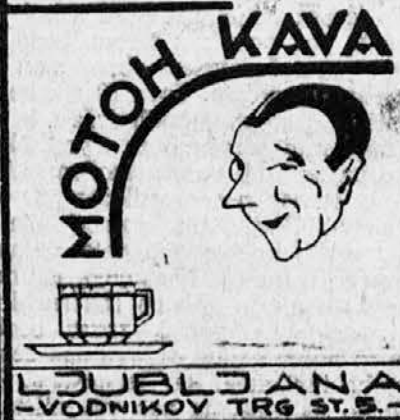
Nas izvoz pada. V mesecu novembru je Jugoslavija izvozila blaga za 263.852 ton v vrednosti 349.433.213 Din; v istem mesecu lanskega leta pa je znašal izvoz 397.574 ton v vrednosti 619.661.122 Din. Po teži je torej izvoz v letošnjem novembru nazadoval za 133.722 ton, to je 33.63%, po vrednosti pa za 270.227.889 Din, to je 43.61%. V teku prvih enajstih mesecev tekočega leta smo izvozili blaga 3.086.757 ton v vrednosti 4.418.916.934 Din; v istem času lanskega leta je znašal naš izvoz 4.426.331 ton v vrednosti 6.286.594.409 Din. Letos je torej izvoz padel za 1.339.574 ton, to je 30.26%, po vrednosti pa za 1.867.677.465 Din ali 29.70%. V primeri z lanskim letom smo torej letos nazadovali toliko v pogledu množine izvoza kolikor glede vrednosti.

Že v 24 urah

kemično snazi, plisira in barva obledele obleke, plašče, klobuke itd. — škrobl in svetlo-lika srajce, ovratnike in zapestnice. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH.

DNEVNO SVEŽE
PRAZENA

Ivan Mihelčič

elektr. inženir, podjetje

LJUBLJANA, Borštnikov trg 1

ima na zalogi vsakovrstni električni material, žarnice in svetila. Prevzema v izvršitev električne instalacije. Jamči za solidnost in zmerne cene.

zadovoljujeta s svojimi prvovrstnimi proizvodi:

KARBIDOM-DISSOUS- PLINOM in KISIKOM

široko vse Jugoslavije na stotine

avtogenskih varilcev

in nudita tisočerm mirno, lepo in solnčnobo

acetilensko luč

Izkoriščajte tudi Vi te njihove proizvode v svojo korist!

**Tvornica
ZA DUŠIK D. D.**

in
AGA-RUŠE

udružene jugoslav.
tvornice acetilena in
oksigena d. d.

Gramofone in gramofonske plošče

foto-
aparate
in
foto-
potrebščine

Nizke
cene!

kupite ugodno pri

Jugosport r. z. z. o. z.
Ljubljana, Miklošičeva
cesta 34.

KREDITNO DRUŠTVO

MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam